

Fjärde roten, tomt 35

Kvarteret Domprosten

Sjätte roten 1637–57v

Korsgatan 9, västra sidan, mellan Drottninggatan och Kyrkogatan

Fjärde roten 1657h–70

Karin Hwass 1637–41

Jon Hwass

1642–46

Jon Larsson Wass var enligt borgarlängden 1739 till yrket bryggare. Enligt Dymplings bryggarlängd påträffas han i accislängderna 1639–44. Huseköpspenning 7½ d smt betalades den 27.3.1646 för Jon Hwass hus, som hade sålts till

Jürgen Schwartzkopf

Rätten fann den 27.4.1646, att Hans Bredskén Timmerman icke var berättigad att tränga Jürgen Schwartzkopf från det husköp han hade slutit med Joen Hwass. ”Mäster Jörn Balberer”, som var regementsfältskär omtalas bosatt här 1647 men köpte senare en gård 4.37 längre västerut på gatan (se biografi där). Den omtalade Hans Bredskén kallas i alla längder (rote 7 1639–40, rote 3 1644–54, änkan 1655) skomakare.

Arendt du Bois (de Boutz, de Bous)

1666–69

Det berättades i januari 1666, att *Jacob målares* son, d.v.s. Arendt du Bois, hade lägrat *Christian Meyers* styvdotter och hade lovat att äkta henne. Han gifte sig den 9 i samma månad med *Sophia Fellbier*. Enligt kämnärsrättens protokoll den 13.4.1669 pantsatte Arendt du Bois sin gård på Korsgatan mellan mäster Jöran och *Johan von Minden* för lån av pengar av *Eric Carlsson i Åby*, som tillkom dennes broder *Anders Carlsson*. Arendts svärfader *Christian Meyer* var löftesman. På sin svågerns mons. *Hans Fellbiers* och fru *Catarina de Weldes* vägnar krävdes han den 19.2.1669 vid kämnärsrätten av *Sven Ambiörnsson*, som var fullmäktig för fru *Margareta Mourray*, också kallad *Margareta Hans Rinkens*. Enligt Arendt du Bois hade han redan betalt Hans Rinkens måg *Måns Andersson*.

Hustru Magdalena (du) Bois berättade den 28.4.1670, att hennes son Arendt Jacobsson du Bois hade överenskommit med en änka i Alingsås *Ingeborg Sven Hanssons*, att hennes son *Anders Svensson* skulle lära sig målaryrket. Pojken, som skulle ha följt Arendt du Bois på hans antagna arbete i Norge hade nu förlupit sitt kontrakt. Arendt representerade svärfadern *Christian Meyer* vid rådhusrätten i Uddevalla den 23.9.1673.

Troligen övertogs gården ånyo av Jürgen von Schwartzkopf. Dennes arvingar sålde för 1 600 rdr hus och gård mellan Johan v. Minden och avlidne *Jockum Peltzers* till handlanden *Johan von Minden*, uppbud den 29.3.1680.

I slutet av mars 1700 kom enligt årshandlingarna (EIIa:16) Arendt du Bois till Göteborg för att söka arv för sin hustrus räkning efter hans svärmor sal. Diwircke Fellbiers, som hade ägt stenhus på Holländaregatan.

Johan von Minden junior tycks bebo denna gård omfattande 1½ tomt 1696. Efter faderns död bör han ha flyttat till 4.36 1710, då han betalade tomtöre för 2 tomter. På denna 1½ tomt bodde 1710 (men ej 1711). *Hans Ströms änka*. 1711 bodde där i stället *Daniel Kroat*. Troligen uthyrdes gården 1715 till Anders Sahlin som i upphandlingslängden samma år kallas flykting från Finland. Han bodde där med sal rådmän Areels döttrar, som icke ville betala avgift för sidenkläder *Anders Zolins (Sahlins)* änka omtalas i 1720 års tomtöreslängd.

1730–34 ägde madame Liedberg både 4.34 och 4.35.

Från 1735 ägdes 4.35 av

Juvelerare Johan Christian Halck

och betecknas som ”tomt” ännu 1737. 1741 var den bebyggd, ty då arbetade juvelerare Johan Halck där med gesällerna *Hindric och Isac Halck* och *Duvendorph*. 1753 hade han gesällerna *Carl P. Arenberg* och *Jacob Jordan* samt läregossarna *Jean P. Halck* och *Herman Steffens*

Johan Halck var ägare 1735–58 av både 4.35 och 4.37. Han var 16.1.1702 som son till *Johan Henrik Halck* och *Maria Wallman*. Han erhöll 1722 börsbrev och 15.12.1731 burskap som guldsmed och juvelerare.

Vid Göteborgs rådhusrätt behandlades den 16.9.1747 (se också EIIb:74, 9.11.1752) ett utskökningsmål mellan *handelsmannen Johan Andersson* och juveleraren Joh. Christian Halck angående en rest på 50 d smt, som Halcks broder *handelsmannen i Varberg Georg Halck* hade till Andersson. Georg Halcks dåliga affärer behandlades vid Varbergs RR den 11.2.1749.

Georg Halcks avlidna förra *hustru Abestina Werner* (dotter till *Catharina Werner*) hade tillsammans med honom söner *Johan Petter och Abraham Halck* samt döttrarna *Maria och Gertrud Halck*. Avvittring hade ägt rum den 24.7.1742. Mor till Georg Halcks senare *hustru Ulrika Magira (Majera?)*, som avled den 7.11.1747 var *pastorskan Annika Böckman eller Erynander*. – *Handelsmannen Olof Åhman Danielsson* hade också krav på Georg Halck

Johan Christian Halck avled 1758, begravd 3.1.1759. Enligt bouppteckning 22.10.1759 efterlämnade han 1 421 d smt och ägde hus och gård på Korsgatan. Han var gift med *Gertrud Schildt*, död 14.5.1763, dotter till *handlanden Johan Schildt* och *Catharina Delffendahl*. Hon fortsatte verksamheten och hade 1759 gesällerna *Abraham (Georgsson?) Halck* och *Christian Knutsson*. Hos henne bodde samma år *superkargören Gustaf Tham*. Bouppteckningen efter henne den 12.8.1763 visade en behållning på 691 d smt. Den 6.12.1760 lånade

juveleraren Johan Fast

och *hans hustru Anna Christina Halck* 3 000 d smt av rådmän *Daniel Pettersson*. De pantsatte hus på Korsgatan mellan herr inspektör Lunds hus å södra och kopparslagare Wohlfarts hus på norra sidan *jämte den därtill höriga och på Drottninggatan liggande tomt* (se 4.37), vilket hus Johan Fast hade tillhandlat sig av svärmodern *Gertrud Halck* och hennes övriga barn och arvingarna enligt köpebrev den 25.8.1760. Samma lägesbeskrivning gav firma

Planck och Schönfelt

när den 31.3.1773 skrev, att de hade tillhandlat sig juveleraren Johan Fasts till kommers- och politieborgmästaren Daniel Pettersson pantsatta hus och gård på Korsgatan tillika med den därtill hörande och intill Drottninggatan liggande tomten (Lund nu kallad rådman).

Handelsmannen Henrik Törner Planck omtalas i tomtöreslängderna 1775–84 och ”Handelsman Hindrik Törner Planck och Comp” 1785–90. Handelsmännen Hindric Törner Planck och *Christian Schönfelt* erhöll 1773 tillstånd att tillverka snus och kardustobak. De hade 20.2.1775 tillsammans låtit uppbjuda 10.17, kv. Göta kanal. Hindrik J. Planck omtalas som ägare åren 1800 och 1807.

Den 7.8.1780 lät *handelsman Henrik Törner Planck* för 9.000 daler eller 1 500 rdr specie uppbjuda såväl hus och gård (mellan rådman Christian Lund och änkan Margareta Wohlfart) som bakgård på Drottninggatan mellan Margareta Wohlfarts å östra och nu mera handelsman Christian Schönfelts i väster belägna hus och gårdar, som juveleraren Johan Fast den 14.11.1772 sålt till herr Planck.

Berg (II:9–10, 66) ger följande biografi över handlaren Henrik Törner Planck: han var född 22.8.1746, burskap 30.10.1772, död 20.9.1814. Ägde grundmurat stenhus med tomter nr 4.35–37 vid Kors- och Drottninggatorna 8 333:16 rdr banco samt tomterna vid Torggatan nr 10.22–23, 333.16 rdr.

Gift 1/ med *Magdalena Catarina Deber*, död 5.6.17899 (ägde då huset på Kors- och Drottninggatorna, värt 2 750 rdr specie – nettobehållning 4 400 rdr specie).

2/ med *Anna Catarina Svensson*, död 20.9.1809, änka efter *handl. Petter Wedberg*. Vid hennes död ägde Henrik Törner Planck hus och tomt 4.36–37, Kyrkogatan, 8 333.16 rdr bco samt tomt nr 10.19 vid Torggatan, 333:16. Nettobehållning 13 500 rdr.

Senare uppbud av 4.35

handlaren M S Kobb	27.2.1814
handlaren S August Kobb.	5.12.1859